

Z MINULOSTI SPIŠA

ROČENKA SPIŠSKÉHO DEJEPISNÉHO SPOLKU
V LEVOČI

IX.-X. ROČNÍK

2001/2002

Zostavovateľ: František Žifčák

Z MINULOSTI SPIŠA

Spiš v 10.–20. storočí

Zborník príspevkov k dejinám Spiša venovaných životnému jubileu
doc. PhDr. Ivana Chalupického

Zostavovateľ: František Žifčák

Autorský kolektív:

PhDr. Nora Baráthová, Prof. JUDr. Józef Ciagwa, DrSc.,
Mons. Doc. ThDr. ICLic. František Dlugoš, PhD.,
Prof. Dr. Friedrich Gottas, Mgr. Ján Horník,
Mons. Doc. ThDr. Jozef Jarab, PhD., PhDr. Zuzana Kollárová,
JUDr. Gabriel Lukáč, Mgr. Božena Malovcová,
Doc. PhDr. František Matúš, CSc., Dr. Jörg Meier,
PhDr. Virginia Mislovičová, PhDr. Mária Novotná,
PhDr. Ján Olejník, CSc., Mgr. Eduard Pavlík,
Prof. Dr. Ilpo Tapani Piirainen, PhDr. Peter Roth,
Doc. PhDr. Michal Slivka, CSc., Mgr. Marián Soják, PhD.,
Dr. Stanisław A. Sroka, Doc. PhDr. Jozef Sulaček, CSc.,
Prof. PhDr. Jozef Šimončič, CSc., Mgr. Miroslav Števík,
Doc. Dr. Tadeusz Trajdos, Mgr. Peter Zmátlo,
Mgr. Júlia Zimmerová, PhDr. František Žifčák

Texty: © František Žifčák a kolektív

Foto: © Alexander Jiroušek, Peter Roth, Štefan Siváň, Marián Soják

Návrh obálky: Štefan Péchy

Vydal: © Spišský dejepisný spolok v Levoči

Tlač: Polypress, spol. s r. o., Levoča

ISBN 80-966964-7-5

OBSAH

Predhovor	9
Tabula gratulatoria	11
Kalendárium života doc. PhDr. Ivana Chalupeckého (<i>Ján Horník</i>)	15
Historik za katedrou (<i>Jozef Jarab</i>)	19
ŠTÚDIE A ČLÁNKY	
Kristianizačný proces na Spiši (<i>Michal Slivka</i>)	23
Príspevok k počiatkom a typológii hradnej architektúry na Spiši (<i>Gabriel Lukáč</i>)	41
Sídlná štruktúra kopijníckych osád, cestná sieť, strážne a zásekové miesta na Spiši v stredoveku (<i>Miroslav Števík</i>)	51
Výsledky výskumu pri kláštore minoritov v Levoči (<i>Peter Roth – Marián Soják</i>)	64
Spišiaci v Ríme v 15. storočí (<i>Stanislav A. Sroka</i>)	79
Wezwania kościoła v Lechnicy (<i>Tadeusz M. Trajdos</i>)	85
Das Bergrecht von Göllnitz nach Aufzeichnungen im Stadtbuch von 1432–1583 und in einer Handschrift aus Kremnitz aus dem 16. Jahrhundert (<i>Ilpo Tapani Piirainen</i>)	95
O mestskom súdnictve Kežmarku do prvej tretiny 16. storočia (<i>Virginia Mislovičová</i>)	110
Vznik a charakter najstaršej zachovanej spiškosobotskej mestskej knihy z rokov 1579–1930 (<i>Božena Malovcová</i>)	119
Šoltýska rodina Reľovských z Reľova (<i>Eduard Pavlík</i>)	130
Samuel Marckfelner (<i>František Matúš</i>)	137
Juraj Buchholtz mladší a jeho články o Spiši vo Vratislavských análoch (<i>Nora Baráthová</i>)	153
Kostol sv. Jána Krstiteľa v Spišských Vlachoch a jeho baroková výzdoba (<i>Mária Novotná</i>)	161
Numizmatická zbierka zo Strážok z druhej polovice 18. storočia (<i>František Žifčák</i>)	175
Ohlasy Francúzskej revolúcie na Spiši (<i>Jozef Šimončič</i>)	187
„Zëperscher Liederposchen“ und „Kesmarker Tutterhorn“ (<i>Jörg Meier</i>)	199
Zwischen Bekenntnis zur deutschen Sprache und Kultur und ungarischem Patriotismus (<i>Friedrich Gottas</i>)	209
Medailón Andora Nitscha – politika Spišskonemeckej strany (<i>Jozef Sulaček</i>)	220
Mariánska hora v Levoči (<i>František Dluhoš</i>)	231
Slovenčina v spišských kostoloch v Poľsku v 20. storočí (<i>Józef Ciągwa</i>)	244
K začiatkom múzejníctva v Kežmarku (<i>Júlia Zummerová</i>)	256

Keď som bol cicerone – ciceron, sprievodca turistov (včítane cudzincov) po historických pamiatkach Levoče a Spiša (<i>Ján Olejník</i>)	263
Rotariánske hnutie na Spiši (<i>Peter Zmátlo</i>)	274
Bibliografia doc. PhDr. Ivana Chalupeckého (<i>Zuzana Kollárová</i>)	281

ZO ŽIVOTA SDS

10 rokov činnosti Spišského dejepisného spolku (I. Chalupecký)	302
Správa o činnosti SDS za rok 2001 (Z. Kollárová)	308
Výbor SDS podľa výsledku volieb 16. 2. 2002	311
Zoznam členov SDS k 31. 1. 2002	312
Ing. Ladislav Kiefer – čestný člen SDS – deväťdesiatnik (N. Baráthová)	317
František Vician deväťdesiatročný (Z. Kollárová)	318